

**Міністерство освіти і науки України**  
**Сумський державний університет**

**Рішення Ради із забезпечення якості вищої освіти**  
**від 20 червня 2025 року з питання: «Про забезпечення соціальної та психологічної**  
**підтримки здобувачів вищої освіти в Сумському державному університеті»**

Заслухавши та обговоривши питання щодо забезпечення соціальної та психологічної підтримки здобувачів вищої освіти в Сумському державному університеті, Рада із забезпечення якості вищої освіти (далі - Рада з якості) зазначає, що університет проводить послідовну реалізацію політики соціальної та психологічної підтримки здобувачів вищої освіти, спрямованої на створення інклюзивного, відкритого та безпечного освітнього середовища. Соціальна та психологічна підтримка включає комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для навчання, адаптації, психоемоційного комфорту та розвитку кожного здобувача, спирається на внутрішньоуніверситетську нормативну базу, результати моніторингу студентських запитів, а також потреби соціально вразливих категорій студентів. В СумДУ розбудована еко-система підтримки психічного здоров'я, яка передбачає співпрацю психологічної служби зі структурними підрозділами університету, зокрема з відділом позанавчальної роботи, відділом соціальної роботи, відділом по роботі зі студентською молоддю в гуртожитках, кафедрою військової підготовки, гендерним ресурсним центром, центром підтримки сім'ї, центром розвитку кадрового потенціалу.

Одним із важливих напрямів соціальної підтримки залишається забезпечення студентства житлом. Студенти пільгових категорій - зокрема, діти учасників бойових дій, а також студенти з числа дітей-сиріт - мають можливість безоплатного проживання в гуртожитках університету. Здобувачі вищої освіти з числа внутрішньо переміщених осіб проживають в гуртожитках зі зниженою оплатою. Гуртожитки №2, №3, №3А, №1А облаштовані пандусами, а в гуртожитку-готелі встановлений підйомник.

Ведеться організаційна робота та здійснюється соціальний супровід студентів пільгових категорій. Станом на червень 2025 року на обліку в університеті перебуває 1312 студентів з числа пільгових категорій. Суттєве збільшення цього контингенту відбувається за рахунок дітей учасників бойових дій та внутрішньо переміщених осіб. Згідно з наявними статистичними даними, на обліку перебувають: учасники бойових дій – 37 осіб, діти учасників бойових дій – 572 осіб, діти загиблих учасників бойових дій та тих, що зникли без вісті – 27 осіб, діти осіб з інвалідністю внаслідок війни - 7 осіб, студенти з числа дітей-сиріт – 132 особи, студенти з інвалідністю – 90 осіб, студенти з малозабезпечених родин – 29 осіб, студенти, місце проживання яких зареєстровано як особливо - небезпечна територія – 136 осіб, внутрішньо переміщені – 263 особи, студенти з числа дітей шахтарів – 1 особа, студенти з багатодітних родин -18 осіб.

Університет в повній мірі виконує свої зобов'язання щодо матеріального забезпечення студентів з числа дітей-сиріт. Для цієї категорії проводяться онлайн зустрічі з питань соціального захисту, також систематично проводяться індивідуальні консультації, зустрічі з опікунами.

Стипендіальна політика СумДУ є прозорою та законодавчо обґрунтованою. Накази щодо призначення стипендій формуються відповідно до затверджених рейтингів успішності студентів, які створюються автоматизованою системою окремо для кожного курсу та напрямку підготовки.

Окрім призначення звичайних академічних стипендій, двічі на рік проводиться конкурсний відбір та опрацювання документів на призначення іменних стипендій, зокрема стипендію Президента України отримують протягом року - 12 осіб, стипендію імені М.С. Грушевського – 2 особи, Верховної Ради – 2 особи, голови облдержадміністрації – 7 осіб, Соціальну стипендію Верховної Ради України – 1 особа, Кабінету Міністрів України – 2 особи.

У навчально-науковому інституті права працює спеціалізована юридична клініка, де надаються безкоштовні юридичні послуги студентській молоді та вразливим категоріям містян.

Діяльність психологічної служби спрямована на надання психосоціальної підтримки здобувачам, зокрема ведеться психопрофілактична, просвітницька робота щодо турботи за власне психічне здоров'я. Основними формами роботи є: індивідуальне, у т.ч. on-line консультування, психопрофілактична та просвітницька робота. Тільки у 2024 році надано 13986 послуг у сфері підтримки психічного здоров'я, серед яких: 3607 – з психологічної діагностики, 1877 – з психологічного консультування, 559 – з психологічної профілактики, 85 – з психокорекційної роботи. Також проведено 2214 ділових ігор, тренінгів тощо. Всього до психологічної служби було 2701 звернення, з яких 1775 – від студентів, 379 – від викладачів, 91 – від керівників структурних підрозділів університету з питань надання психологічної підтримки здобувачам та співробітникам, 234 – від сторонніх організацій (в рамках співпраці з територіальними громадами, громадськими організаціями, міжнародними фондами тощо).

Психологічна підтримка є важливою складовою яка досліджується при проходженні процедур акредитації, зокрема за такими критеріями: «Система внутрішнього забезпечення якості освітньої програми», «Студентоцентризований підхід до навчання, викладання та оцінювання», «Людські ресурси» та «Доступність і відкритість освітньої програми».

Разом з цим існує низка факторів, які потребують відповідних організаційних зусиль, а саме:

- фрагментарність та неузгодженість інформації щодо соціальних гарантій для студентів пільгових категорій, недостатній рівень обізнаності здобувачів вищої освіти про доступні форми соціальної підтримки та механізми її реалізації;
- часті кадрові зміни працівників деканатів, відповідальних за соціальний супровід студентів пільгових категорій, що призводить до зниження ефективності комунікації із здобувачами та уповільнює організаційну діяльність у сфері соціальної підтримки;
- відсутність системного зворотного зв'язку від студентів щодо їхніх соціальних потреб і рівня задоволеності підтримкою, недостатнє врахування реальних потреб різних категорій студентів;
- адаптаційні труднощі першокурсників та соціально незахищених студентів, відсутність персоналізованої підтримки студентів у перші місяці навчання тощо;
- відсутність нормативного забезпечення функціонування системи підтримки психічного здоров'я здобувачів освіти та працівників університету;
- недостатність інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти щодо заходів та сервісів психологічної служби СумДУ;
- відсутність системи моніторингу соціальної напруги в колективах студентів, яка б забезпечувала можливість раннього реагування на соціальні конфлікти.

Виходячи з викладеного, Рада з якості ухвалила наступне

1. Продовжити системну соціальну підтримку здобувачів вищої освіти окремих категорій, зокрема: студентів з числа дітей сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, студентів з числа дітей учасників бойових дій, внутрішньо переміщених осіб, молодих сімей, сімей, що виховують малолітніх дітей, здобувачів, чиї родини зазнали втрат внаслідок військової агресії росії, та інших, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

*Відповідальний – начальник відділу соціальної роботи зі студентською молоддю Ольга ТИСЯЧНИК, керівник КЦГП Марія МІНЧЕНКО, голова ПОС Артем КРИСЬКО (за згодою).*

*Термін виконання: 31.12.2025р.*

2. Розробити та впровадити моніторингові заходи для своєчасного виявлення ознак соціальної напруги серед здобувачів вищої освіти, а також обґрунтувати та імплементувати план дій, спрямований на оперативне та системне усунення виявлених причин такої напруги.

*Відповідальний – начальник відділу соціальної роботи зі студентською молоддю Ольга ТИСЯЧНИК, завідувач кафедри ППСТ Андріана КОСТЕНКО, голова ПОС Артем КРИСЬКО (за згодою).*

*Термін виконання: 31.12.2025 р.*

3. Оновити та систематизувати інформацію про всі доступні форми соціальної та психологічної підтримки (стипендіальне забезпечення, проживання в студентських гуртожитках, медичне обслуговування, консультаційні послуги у сфері психічного здоров'я тощо) на сайті університету, а також забезпечити її поширення через студентське самоврядування й профспілкову організацію студентів (за згодою).

*Відповідальні: начальник відділу соціальної роботи зі студентською молоддю Ольга ТИСЯЧНИК, заступники директорів/деканів з інформатизації, студентський ректор Марія ШАХОВА (за згодою), голова ПОС Артем КРИСЬКО (за згодою).*

*Термін виконання: 30.11.2025 р.*

4. Запровадити щорічне опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності соціальними умовами навчання, психоемоційним станом, якістю послуг та сервісами з метою виявлення першочергових потреб.

*Відповідальні: проректор з НПР та ОПД Олена КОРОЛЬ, керівник центру соціальних досліджень Андріана КОСТЕНКО, голова ПОС Артем КРИСЬКО (за згодою).*

*Термін виконання: 30.04.2026р.*

5. Розробити програму менторської підтримки для першокурсників і студентів із соціально вразливих груп (внутрішньо переміщені особи, сироти, малозабезпечені тощо).

*Відповідальний – проректор з НПР та ОПД Олена КОРОЛЬ.*

*Термін виконання: 30.11. 2025 р.*

6. Провести тренінг для кураторів академічних груп щодо чутливого реагування на звернення студентів, етики взаємодії, забезпечення безпеки студентського середовища, безбар'єрності та інклюзивності.

*Відповідальний проректор з НПР та ОПД Олена КОРОЛЬ.*

*Термін виконання: 30.10.2025р.*

7. Розробити Положення про систему підтримки психічного здоров'я здобувачів вищої освіти та працівників університету.

*Відповідальний – завідувач кафедри ППСТ Андріана КОСТЕНКО.*

*Термін виконання: 01.11.2025 р.*

8. Налагодити системну співпрацю Університетської клініки СумДУ з медичним психотерапевтом/психіатром, до якого можна скеровувати здобувачів у разі потреби.

*Відповідальний – головний лікар Університетської клініки СумДУ Ірина МОІСЄНКО, завідувач кафедри ППСТ Андріана КОСТЕНКО.*

*Термін виконання: 01.11.2025 р.*

9. Організувати серію семінарів для викладачів, кураторів, адміністративного персоналу на тему «Психологічна підтримка студентів: базові навички виявлення та реагування».

*Відповідальний – начальник центру розвитку кадрового потенціалу СумДУ Віта ГОРДІЄНКО, завідувач кафедри ППСТ Андріана КОСТЕНКО.*

*Термін виконання: постійно*

10. Провести консультації робочих проектних груп освітньо-професійних програм, освітньо-наукових програм для представлення напрацювань в сфері підтримки психічного здоров'я здобувачів вищої освіти та НПП з подальшою їх інтеграцією у звіти самоаналізу.

*Відповідальний – керівник супроводження ліцензування та акредитації Євгенія МОРДАНЬ, завідувач кафедри ІПСТ Андріана КОСТЕНКО.*

*Термін виконання: постійно*

11. Посилити співпрацю з міжнародними партнерами та територіальними громадами в сфері підтримки психічного здоров'я із партнерами, зокрема в напрямку розбудови внутрішньоуніверситетських сервісів та реалізації третьої місії університету.

*Відповідальний – завідувач кафедри ІПСТ Андріана КОСТЕНКО.*

*Термін виконання: постійно*

Голова ради з якості

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Вчений секретар

Ольга ДЕЙНЕКА